

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

The Digital Leadership of School Administrators: Affecting the Academic
Administration at Schools under the Chiang Rai Primary
Educational Service Area 4

เจนจิรา ระเรือง¹ เชิดศักดิ์ ศุภโสภณ² วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์³

Janejira Raruang, Cherdsak Suphasophon, Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ 3) ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 297 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยวิธี Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) พิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมาคือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\bar{X} = 4.41$) ด้านการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ($\bar{X} = 4.39$) และต่ำสุดด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.33$) ตามลำดับ

2) ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) พิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.72$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.64$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.62$) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.60$) ด้านการวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.59$) และต่ำสุดด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.32$)

3) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้แก่ การสื่อสารดิจิทัล การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล และการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 3.257 + .183(x_3) + .063(x_1) + .040(x_4)$$

$$\hat{Z} = .411(Z_{x_3}) + .179(Z_{x_1}) + .105(Z_{x_4})$$

Received: 2026-03-04 Revised: 2026-04-21 Accepted: 2026-04-23

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: jane0805562738@gmail.com

² อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: CherdsakSu@gmail.com

³ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. Corresponding author. E-mail: Dr.W.siririth@gmail.com

คำสำคัญ (Keywords) : ภาวะผู้นำดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา; ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

Abstract

This research article aimed: 1) to examine the level of digital leadership of school administrators, 2) to investigate the level of academic administration effectiveness, and 3) to study their digital leadership affecting the effectiveness of academic administration at the schools. This study employed a quantitative research design. The sample consisted of 297 participants, including school administrators and teachers. Data were collected using questionnaires. The statistical methods for data analysis included descriptive statistics, namely frequency, percentage, mean, and standard deviation, and inferential statistics using multiple regression analysis with the Stepwise method.

The results revealed that

1) The overall level of digital leadership of the school administrators was at a high level ($\bar{X}=4.39$). With consideration of each aspect, the digital vision had the highest mean ($\bar{X}=4.43$), followed by digital communication ($\bar{X}=4.41$), digital professionalism ($\bar{X}=4.39$), and digital learning culture ($\bar{X}=4.33$) respectively.

2) The overall effectiveness of the academic administration was also at a high level ($\bar{X} = 4.58$). With consideration of each aspect, curriculum development had the highest mean ($\bar{X} = 4.72$), followed by learning process development ($\bar{X}=4.64$), educational supervision ($\bar{X}=4.62$) development and use of educational technology ($\bar{X}=4.59$), educational measurement and evaluation ($\bar{X} = 4.60$), and educational quality assurance ($\bar{X} = 4.32$), respectively.

3) Digital leadership of the school administrators significantly affected the effectiveness of academic administration at the schools, including digital communication, digital vision, and digital professionalism at the .05 level of significance. The regression equation can be written as follows:

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 3.257 + .183(x_3) + .063(x_1) + .040(x_4)$$

$$\hat{Z} = .411(Z_{x_3}) + .179(Z_{x_1}) + .105(Z_{x_4})$$

Keywords: Digital Leadership; School Administrators; Academic Administration Effectiveness

บทนำ (Introduction)

ในยุคปัจจุบัน โลกกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมทั่วโลกปรับตัวเข้าสู่ยุคใหม่ การศึกษาของประเทศไทยจึงจำเป็นต้องได้รับการปฏิรูปเพื่อสร้างทุนมนุษย์ที่พร้อมรับมือกับความท้าทายในศตวรรษที่ 21 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 1-7) จึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อขยายโอกาสและยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน การขับเคลื่อนนโยบายระดับชาตินี้ให้ประสบความสำเร็จในระดับสถานศึกษาจึงต้องอาศัยกลไกสำคัญคือ ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความสามารถในการกำหนด

วิสัยทัศน์ นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัล ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอันเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาดังที่ พิมพิลา อำนาง (2566) ได้ยืนยันว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

ความสำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจากงานวิจัยของ (โรจนศักดิ์ อินทนน, 2566: 23) ภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีการสื่อสาร เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นการกระตุ้น เอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา แสดงให้เห็นศักยภาพทางด้านการบริหารให้มีความเหมาะสม คุ่มค่า เพียงพอต่อการใช้งานกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีผลักดันให้มีการพัฒนาคน เครื่องมือ สื่อ สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ จะทำให้มีการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ สุนิสา ศรีสมภาร และ โสภณ เพ็ชรพวง (2566: 16) พบว่า ที่ภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารวิชาการเพื่อยกผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนให้สูงขึ้นในยุคการศึกษา 4.0 ซึ่งการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเป็นยุคดิจิทัลที่ต้องนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ให้โรงเรียนไปสู่ความสำเร็จสูงสุด เพื่อนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ การวัดผล เพื่อให้โรงเรียนดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ นิรดา แก้วเขียว (2565: 210-220) กล่าวว่า ลักษณะของการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้นำที่สามารถเชื่อมโยง ในการนำเทคโนโลยีไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ของครู การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาของผู้บริหาร อีกทั้งยังต้องมีการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ผู้บริหารยุคดิจิทัลต้องมีความเข้าใจเทคโนโลยี มีทักษะ การบวนการ วิธีการและการคิดเชิงนวัตกรรม การมีภาวะผู้นำต้องคำนึงถึงศักยภาพของสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการทำงาน ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำสถานศึกษาบรรลุผลสำเร็จ

เป็นประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการถือเป็น ภารกิจหลักและเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาในสถานศึกษา โดยเป็นผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดที่มุ่งเน้นการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และมาตรฐานการศึกษา (ศิวพร ละหารเพชร, 2562: 7) ผลสำเร็จของการดำเนินงานเกี่ยวกับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร วิเคราะห์สภาพแวดล้อม การประเมินสถานภาพสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับสถานศึกษา ชุมชนและหลักสูตรแกนกลาง ในการกำหนดวัตถุประสงค์ พันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาโดยมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย และมีการตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความสมบูรณ์ มีการทำเป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้หรือโครงการจัดการศึกษา มีการกำหนดวิธีจัดการเรียนรู้มีการบูรณาการเนื้อหาสาระในกลุ่มสาระเดียวกันและระหว่างกลุ่มสาระ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนด ด้านงานวิจัยของ (พิมพิลา อำนาง, 2566) ได้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำดิจิทัลในระดับสูง จะส่งผลให้ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับสูงตามไปด้วย แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนภารกิจหลักทางวิชาการเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนความสำเร็จของโรงเรียน ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้จึงมุ่งเน้นที่จะวิเคราะห์และหาข้อสรุปที่ชัดเจนว่าองค์ประกอบใดของภาวะผู้นำดิจิทัลที่สามารถสร้างความสำเร็จหรือประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการได้อย่าง

มีประสิทธิภาพสูงสุดในบริบทเฉพาะของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้บริหารได้อย่างตรงจุดและเป็นรูปธรรมต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนการศึกษาด้วยระบบดิจิทัลและกระบวนการมีส่วนร่วม เพื่อยกระดับบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Lifelong Learning) อย่างเป็นมืออาชีพ อย่างไรก็ตาม ในสภาพการณ์ที่เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงเป็นโอกาสสำคัญในการเสริมสร้างและต่อยอดทักษะความเข้าใจเชิงดิจิทัล (Digital Literacy) ของบุคลากรให้มีความเข้มแข็งและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการปฏิบัติงานจริงมากยิ่งขึ้นเพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีความคล่องตัวและลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน เขตพื้นที่ฯ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศให้มีความเชื่อมโยงเป็นเอกภาพ (Integrated Data System) ซึ่งจะส่งผลให้การรายงานผลโครงการต่างๆ มีความแม่นยำและมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ใช้ศักยภาพในการจัดการเรียนรู้อย่างเต็มกำลัง ทั้งนี้ การสร้างกลไกการติดตามผลการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นรูปธรรมจะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ความรู้จากการพัฒนาถูกนำไปปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดรับกับแผนพัฒนาการศึกษาที่มุ่งเน้นความทั่วถึงและเท่าเทียมในยุคดิจิทัล

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการพัฒนางานวิชาการโรงเรียน เพื่อจะช่วยยกระดับงานวิชาการในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ
3. ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ณัฏฐธิดา พรพทุมชัยกิจ, 2564; พิมพ์ลา อำนาง, 2566; กรทิพย์ นุแปง, 2567) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล 2) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล 3) การสื่อสารดิจิทัลและ 4) การเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ส่วนประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ศิวพร ละหารเพชร, 2562; กิตติชัย อาจหาญ, 2565; สุนิสา ศรีสมการ และ โสภณ เพ็ชรพวง, 2566) ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา 4) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนจำนวน 123 แห่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 รวมทั้งสิ้น 1,297 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4, 2568) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) และดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จังหวัดเชียงราย

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วง ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2568

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีและนิยามศัพท์เฉพาะ ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ขนาดโรงเรียน

ส่วนที่ 2 สอบถามระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale)

5 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 สอบถามระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale)

5 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์เฉพาะเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมให้มีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6-1.0 เป็นเกณฑ์ที่ผู้วิจัยยอมรับได้และนำมาใช้เก็บข้อมูล

3.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวนทั้งหมด 30 คน หลังจากนั้นนำไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาปรากฏว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.987

สามารถจำแนกค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

3.2.1 แบบสอบถามภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล (x_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.853

3.2.2 แบบสอบถามภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล (x_2) มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.931

3.2.3 แบบสอบถามภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ด้านการสื่อสารดิจิทัล (x_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.853

3.2.4 แบบสอบถามภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ด้านการเป็นมีอาชีพด้านดิจิทัล (x_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.949

3.2.5 แบบสอบถามภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.969

3.2.6 แบบสอบถามประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ 0.985

3.3 ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยของแบบสอบถามแล้วนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 ติดต่อไปยังสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงรายละเอียดการวิจัย และขอความอนุเคราะห์จากผู้ประสานงานในการรวบรวมข้อมูลให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้หนังสือรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 แห่ง ในการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ (Google Forms) โดยผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการประสานงานและรวบรวมข้อมูลกลับคืนในระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2568

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 297 ชุด จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลส่วนบุคคลและสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 ข้อมูลระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 83)

4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 83)

4.51-5.00 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 239 คน (ร้อยละ 80.47) อยู่ในกลุ่มอายุ 41-50 ปี (ร้อยละ 37.03) การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 198 คน (ร้อยละ 66.67) สถานภาพการดำรงตำแหน่งครู จำนวน 271 คน (ร้อยละ 91.24) ประสบการณ์ทำงาน 11 – 20 ปี 123 คน (ร้อยละ 41.41) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 57.57

2. ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล ($\bar{X} = 4.43$) ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.33$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล	4.43	.15	มาก	1

2. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล	4.33	.05	มาก	4
3. การสื่อสารดิจิทัล	4.41	.10	มาก	2
4. การเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล	4.40	.05	มาก	3
รวม	4.39	.05	มาก	

3. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.72$) ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.32$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ด้าน	ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.72	.02	มากที่สุด	1
2	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.64	.14	มากที่สุด	2
3	การวัดผลและการประเมินผลทางการศึกษา	4.59	.14	มากที่สุด	5
4	การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.60	.13	มากที่สุด	4
5	การนิเทศการศึกษา	4.62	.13	มากที่สุด	3
6	การประกันคุณภาพการศึกษา	4.32	.13	มาก	6
	รวม	4.58	.05	มากที่สุด	

4. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่ามี 3 ด้าน คือ การสื่อสารดิจิทัล (x_3) การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล (x_1) และการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล (x_4) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.584 และมีประสิทธิภาพในการทำนาย (Coefficient of Determination: R^2) ร้อยละ 33.40 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ ($S.E.est$) เท่ากับ ± 0.03839 ดังตารางที่ 3 และ ตารางที่ 4

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	Adj R^2	F	P	Durbin- Watson
การสื่อสารดิจิทัล (x_3)	.584	.342	.334	37.86	.000**	2.02
การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล(x_1)						
การเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล(x_4)						

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การถดถอยพหุคูณของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ตัวแปร	b	S.E.b	β	t	sig	Tolerance	VIF
(Constant)	3.257	.119		27.469	.000**		

การสื่อสารดิจิทัล(x_3)	.183	.028	.411	6.575	.000**	.576	1.736
การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล (x_1)	.063	.020	.179	3.226	.001**	.734	1.362
การเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล (x_4)	.040	.020	.105	2.008	.046**	.822	1.217

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ซึ่งจะได้สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 3.257 + .183(x_3) + .063(x_1) + .040(x_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .411(Z_{x_3}) + .179(Z_{x_1}) + .105(Z_{x_4})$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายเป็นประเด็นดังนี้

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล การสื่อสารดิจิทัล การเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้วยการมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัลที่ก้าวหน้า สถานศึกษาได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ทิศทาง และนโยบายด้านดิจิทัลที่ ชัดเจนและเป็นระบบ ซึ่ง มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ทั้งนี้ นำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบายด้านดิจิทัลไปสู่การปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ในด้านการสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกหลักในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อ มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของครู ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีการตอบสนองต่อข้อมูลข่าวสารทางดิจิทัลได้อย่างรวดเร็วและเหมาะสม พร้อมกันนี้ ได้มีการสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านระบบออนไลน์ โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่ถูกต้อง ทันสมัย และสม่ำเสมอ และ มีการเลือกใช้ช่องทางสื่อสารดิจิทัลที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายอย่างรอบด้าน นอกจากนี้ โรงเรียนยังให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากร บุคลากร และองค์กรทางการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก การพัฒนาร่วมมือกับแหล่งเรียนรู้และหน่วยงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย อีกทั้ง ยังมีการเผยแพร่ประกาศหรือนโยบายของโรงเรียนผ่านระบบออนไลน์สำหรับนักเรียนและผู้ปกครอง และ ใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสื่อสารกับนักเรียนและสร้างความเข้าใจกับชุมชนอย่างเหมาะสม ในส่วนของความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้ดิจิทัลที่เหมาะสมต่อการบริหารงานเป็นอย่างยิ่ง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับครูในด้านการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะ การปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและความปลอดภัยในการใช้งานดิจิทัลที่ถูกต้อง ทันสมัย และเหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ซึ่ง ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อธำรงไว้ซึ่งมาตรฐานสูงสุดในการบริหารงาน มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพิลา อำนาจ (2566) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล และด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรากร เจริญเชื้อ (2565) พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการรู้ดิจิทัล ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติทัศน์ วงศ์ศรีตา (2567: 231-232) พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการสื่อสารเชิงดิจิทัล

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมา คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา จากการวิเคราะห์ผลการประเมินเบื้องต้น พบว่า ประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา การค้นพบนี้ สามารถบ่งชี้ได้ว่า อาจสะท้อนให้เห็นว่าต้องมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่ ความท้าทายในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดอย่างครบถ้วน ดังนั้น การยึดหลักการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเคร่งครัดและการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของทุกภาคส่วน จึงเป็นประเด็นเร่งด่วนที่ต้องได้รับการดำเนินการแก้ไขเพื่อยกระดับมาตรฐานของสถานศึกษาอย่างไ้ก็ตาม ในส่วนของ บทบาทความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ในประเด็นอื่น ๆ กลับปรากฏผลลัพธ์ที่เป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารได้แสดงบทบาทความเป็นผู้นำอย่างชัดเจนในการวางแผนหลักสูตรที่สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งยังนำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งครอบคลุมถึงการวางแผนจัดทำหลักสูตรโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ตลอดจนเป็นผู้นำในการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทของชุมชนอยู่เสมอ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายในการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และ ดำเนินการประเมินและพัฒนาหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารยังคงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการกำกับดูแลให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งยังสนับสนุนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนอย่างเต็มที่ โดยเน้นย้ำให้ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนแต่ละบุคคล และ ส่งเสริมให้มีการประเมินและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการเรียนการสอนนั้นสามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองฤทธิ์ คำห่ม (2565: 83) พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจาก มากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผลประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ มีความสอดคล้องกับงานวิจัย พิมพิลา อำนาจ(2566) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านการจัดการหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนและงานทะเบียนนักเรียน และด้านการแนะแนวการศึกษา ตามลำดับ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพร ละหารเพชร (2562: 80 - 81) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา และด้านการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 3 ด้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ได้แก่ การสื่อสารดิจิทัล การมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล และการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ร้อยละ 33.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากด้านการสื่อสารดิจิทัล ผู้บริหารได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างบุคลากรในโรงเรียน เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของครูอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้สถานศึกษาแสดงให้เห็นถึงความรวดเร็วและเหมาะสมในการตอบสนองต่อข้อมูลข่าวสารทางดิจิทัล อีกทั้งได้ดำเนินการสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านระบบออนไลน์ โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารที่ถูกต้อง ทันสมัย และสม่ำเสมอ รวมถึงมีการเลือกใช้ช่องทางสื่อสารที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ยังมีการใช้ทรัพยากรบุคคลและองค์กรทางการศึกษา ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กรอย่างต่อเนื่อง และ พัฒนาร่วมมือกับแหล่งเรียนรู้และหน่วยงานต่าง ๆ ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย ซึ่งนำไปสู่การเผยแพร่ประกาศ/นโยบายของโรงเรียนผ่านระบบออนไลน์สำหรับนักเรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องกับชุมชนอย่างเหมาะสมใน ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน พร้อมทั้งวางแผนการใช้ดิจิทัลอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดทิศทางและนโยบายด้านดิจิทัลได้อย่างครอบคลุมและมีการกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน จึงทำให้ การนำนโยบายด้านดิจิทัลไปปฏิบัติสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นไปตามทิศทางที่กำหนด ในด้านความเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้ดิจิทัลที่เหมาะสมต่อการบริหารงานเป็นอย่างดี ดังนั้น จึงสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับครูในการใช้งานดิจิทัลที่ถูกต้อง ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานศึกษา โดยปฏิบัติตามหลักจริยธรรมและความปลอดภัยทางดิจิทัลอย่างเคร่งครัด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทางด้านดิจิทัล เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพขององค์กรในยุคปัจจุบัน มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพิลา อำนาง (2566) พบว่า ด้านการสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล และด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสรุปเป็นองค์ความรู้จากการวิจัยได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร ที่ต้องได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรมด้านการใช้ดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ดิจิทัลภายในโรงเรียน

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ที่ต้องได้รับการพัฒนามากที่สุด คือ การประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นควรให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้เพื่อวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

3. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ จะพบว่า ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล และการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ร้อยละ 33.40

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมอบรมด้านการใช้ดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ดิจิทัลภายในโรงเรียน

1.2. จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรนำไปใช้เพื่อวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

1.3. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสื่อสารดิจิทัล ด้านการมีวิสัยทัศน์ด้านดิจิทัล และการเป็นมืออาชีพด้านดิจิทัล ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรได้รับการส่งเสริมในการฝึกอบรมและหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อส่งผลดีต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัย การพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

2.2 ควรศึกษาวิจัยปัจจัยภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการโรงเรียน เพื่อให้เกิดตัวแปรใหม่ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนต่อไป

2.3 ควรศึกษาปัจจัยด้านสมรรถนะดิจิทัลของครู ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้เห็นผลกระทบของการพัฒนาที่ครอบคลุมบทบาทผู้นำและผู้ปฏิบัติงาน

เอกสารอ้างอิง (References)

กรทิพย์ นุแสงถา. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.

- กิตติชัย อัจฉาญ. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กิตติทัศน์ วงศ์ศรีตา. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. 12(48): 226-236.
- ณัฐธินิชา พรปทุมชัยกิจ. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 15(2): 50-64.
- นิตดา แก้วเขียว. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา. การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4 Graduate School Conference 2022: iHappiness. 31 สิงหาคม 2565. 210-220. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิมพ์ลา อำนาง. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- โรจนศักดิ์ อินทนน. (2566). ภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิรากร เจริญเชื้อ. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย.
- เริงฤทธิ์ คำห่ม. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศิวพร ละหารเพชร. (2562). ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สุนิสา ศรีสมภาร และ โสภณ เพ็ชรพวง. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน อำเภอมะนังนครราชสีมา. วารสาร e-Journal of Education Studies, Burapha University. 5(3): 14-26.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (2568). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568. เชียงราย: กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579**. กรุงเทพฯ. พรินทวาทกราฟฟิค.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. **Educational and Psychological Measurement**. 30(3): 607-610.